

KARTA PRZEDMIOTU DLA NABORU 2023/2024
FORMA STUDIÓW: STACJONARNA

INFORMACJE OGÓLNE

1. Nazwa przedmiotu Socjologia rodziny i wychowania

2. Nazwa kierunku Socjologia

3. Poziom kształcenia studia pierwszego stopnia

4. Liczba punktów ECTS 3

5. Liczba godzin w semestrze

semestr	w	ćw	lab/lek	prj/zp	pws	prk
III	30	15				

6. Język wykładowy: polski

7. Wykładowca Dorota Tomczyszyn, dr

INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE

8. Wymagania wstępne

1. Podstawowa wiedza z socjologii ogólnej.
2. Podstawowe wiadomości o funkcjonowaniu współczesnej rodziny polskiej.
3. Zaliczenie przedmiotu: podstawy socjologii.

9. Cele przedmiotu

- C1 Celem zajęć będzie zapoznanie studentów z wybranymi koncepcjami związanymi z kształtowaniem się socjologii rodziny.
- C2 Zapoznanie studentów ze strukturą i funkcjonowaniem grupy społecznej jaką jest rodzina.
- C3 Zapoznanie studentów z charakterystycznymi cechami funkcjonowania rodziny w różnych kulturach.
- C4 Ćwiczenie umiejętności prezentowania cech rodziny jako wspólnoty oraz cechy rodziny jako instytucji.
- C5 Ćwiczenie umiejętności wskazywania i opisywania przemian w funkcjonowaniu rodziny.
- C6 Budowanie świadomości znaczenia rodziny w funkcjonowaniu społeczeństwa.

10. Efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych

Student, który zaliczył przedmiot:	odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się
------------------------------------	---

WIEDZA

EU01	opisuje wybrane koncepcje związane z kształtowaniem się socjologii rodziny;	K_W02
EU02	charakteryzuje strukturę i funkcje grupy społecznej jaką jest rodzina; rozróżnia zachowania kulturowe i formy prawne prowadzące do małżeństwa;	K_W03, K_W04

UMIEJĘTNOŚCI

EU03	wskazuje na charakterystyczne cechy funkcjonowania rodziny w różnych kulturach;	K_U01
EU04	prezentuje cechy rodziny jako wspólnoty oraz cechy rodziny jako instytucji. Interpretuje przemiany w funkcjonowaniu rodziny;	K_U02, K_U07

KOMPETENCJE SPOŁECZNE

EU05	posiada świadomość znaczenia rodziny w funkcjonowaniu społeczeństwa;	K_K06
11. Treści programowe		
Forma zajęć - wykłady		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Socjologia rodziny jako subdyscyplina socjologii. 2. Początki i rozwój socjologii rodziny: prace Bachofena, Morgana i innych. 3. Teorie socjologiczne rodziny. 4. Teorie ewolucjonistyczne rodziny. 5. Kierunek heglowsko-marksowski w socjologii rodziny. 6. Tradycjonalizm i pozytywizm w socjologii rodziny. 7. Kierunek anarchistyczny – u podłoża feminizmu. 8. Teorie współczesne rodziny. 9. Różnorodność definicyjna terminu „rodzina”. Typologie małżeństwa i rodziny. 10. Rodzina jako instytucja i wspólnota. 11. Współczesne formy życia małżeńsko-rodzinnego. 12. Klasyfikacje funkcji rodziny wg F. Adamskiego, Z. Tyszki, typologie funkcji rodziny w socjologii amerykańskiej. Przemiany w realizacji funkcji rodziny. 13. Typologia rodzin. 14. Porównanie rodziny tradycyjnej i współczesnej: malejąca dzietność rodzin, przemiany w strukturach, indywidualizm w rodzinach, rosnąca pozycja dziecka w rodzinie, pozycja kobiety w rodzinie, laicyzacja instytucji małżeństwa itp. 15. Analiza socjologiczna mieszkania. 		
Forma zajęć - ćwiczenia		
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zapoznanie ze specyfiką przedmiotu, podanie zagadnień, literatury. 2. Proces powstawania grupy małżeńsko-rodzinnej. 3. Zachowania kulturowe i formy prawne prowadzące do małżeństwa (wybór partnera, zaloty, prawne formy zawarcia zw. Małżeńskiego). 4. Małżeństwo a kulturowe modele miłości (rodzaje miłości, miłość w dojrzałym związku małżeńskim). 5. Społeczno-ekonomiczne czynniki trwałości więzi rodzinnej. Aspekty osłabiające i wzmacniające więź rodzinną. 6. Cykle życia rodzinnego. 7. Małżeństwo i rodzina w różnych kulturach: chińska, japońska. 8. Małżeństwo i rodzina w różnych kulturach: indyjska, izraelska. 9. Małżeństwo i rodzina w różnych kulturach: grecko-rzymska. 10. Sytuacja demograficzna rodzin. 		
12. Narzędzia/metody dydaktyczne		
1. wykład		
2. dyskusja		
3. prezentacje multimedialne wykładowcy, filmy dokumentalne o funkcjonowaniu rodzin w różnych kulturach		
4. teksty źródłowe - analiza		
5. referaty lub prezentacje		
6. konsultacje		
13. Sposoby oceny (częstkowe, końcowe)		
1. obecność na zajęciach		
2. prezentacje		
3. aktywność na zajęciach		
4. pisemne zaliczenie		
14. Obciążenie pracą studenta		
Forma aktywności		liczba godzin
1. Zajęcia z bezpośrednim udziałem nauczyciela oraz konsultacje		55

2. Nakład pracy studenta przygotowanie do zajęć prezentacja przygotowanie do zaliczenia	8 6 6
suma	75
liczba punktów ECTS	3
15. Literatura	
Literatura podstawowa:	
1. F. Adamski, Rodzina: wymiar społeczno – kulturowy, Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2021.	
2. M. Grzeško-Nyczka, Rodzina problem społeczny: socjopedagogiczne studium przeobrażeń rodziny w latach 1989-2019, Impuls, Kraków 2021.	
3. N. White, C. Hughes, Rodzeństwo : znaczenie relacji z braćmi i siostrami dla naszego rozwoju i dobrostanu, przekład J. Jakubowska, A. Tchorzewska ; red. naukowa polskiego wydania M. Białecka Pikul, PWN, Warszawa 2021.	
Literatura uzupełniająca:	
1. D. Tomczyszyn, Rola matki w rodzinie z dzieckiem z niepełnosprawnością intelektualną, PSW, Biała Podlaska 2015.	
2. D. Tomczyszyn (2019), Social support networks for mothers who raise intellectually disable children, „Health Problems of Civilization”, 2019, nr 13, s. 104—113.	
16. Formy oceny – szczegóły	
<p>Zajęcia kończą się zaliczeniem z oceną.</p> <p><u>Warunkiem zaliczenia ćwiczeń jest:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - uzyskanie pozytywnych ocen cząstkowych za aktywny udział w zajęciach (wypowiedzi, przygotowanie do zajęć, zaangażowanie studenta podczas zajęć); - przygotowanie i przedstawienie referatu lub prezentacji: <p>Ocenę końcową z ćwiczeń stanowi średnia arytmetyczna z wszystkich uzyskanych ocen.</p> <p><u>Podstawą zaliczenia wykładów</u> jest pozytywna ocena z kolokwium pisemnego. Czas trwania 45 min, pytania problemowe/opisowe. Warunkiem uzyskania oceny pozytywnej jest napisanie więcej niż 50% poprawnych wypowiedzi.</p> <p>Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest uzyskanie pozytywnych ocen z wyżej wymienionych zadań.</p> <p>Metody weryfikacji efektów uczenia się:</p> <p>Wiedza: pisemne kolokwium</p> <p>Umiejętności: przygotowanie i prezentacja problemowej pracy w postaci referatu/prezentacji</p> <p>Kompetencje społeczne: dyskusje i uczestniczenie w debacie</p>	
17. Inne przydatne informacje o przedmiocie	
1. Bezpośrednich informacji o problematyce zajęć i treściach programowych udziela Prowadzący w trakcie zajęć i podczas konsultacji.	
2. Zajęcia odbywać się będą w Akademii Białskiej im. Jana Pawła II.	
3. Zajęcia odbywać się będą zgodnie z aktualnym planem zajęć.	
4. Konsultacje odbywać się będą zgodnie z obowiązującym terminarzem.	